

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

104 §**Muutokset Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmaan 2021**

HEL 2021-011670 T 12 00 01

Päätös

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja päätti hyväksyä muutokset Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmaan 2021 liitteiden 1 ja 2 mukaisesti. Muutokset tulevat voimaan välittömästi.

Päätöksen perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteisen osan kokouksessaan 9.6.2020 (suomenkielinen jaosto 9.6.2020, § 24). Jaosto hyväksyi lisäykset opetussuunnitelmaan kokouksessaan 18.5.2021 (suomenkielinen jaosto 18.5.2021, § 10).

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmaan 2021 ehdotetaan nyt muutoksia, jotka liittyvät seuraaviin opetussuunnitelman lukuihin tai oppiaineisiin:

- 5.2.5 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- 5.3 Oppiaineen oppimäärän arviointi
- 5.2.1 Numeroarvosanat ja suoritusero
- vieraat kielet, Aasian ja Afrikan kielet, B3-oppimäärä, korea.

Lisäksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen (ruotsi) oppimäärien tiettyihin opintojaksoihin muutettaisiin kieliprofiilimerkintä tai lisätäisiin se.

Muutos lukuun 5.2.5 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman 2021 mukaisesti tuemme opiskelijoiden oman osaamisen tunnistamista ja tunnustamista Helsingin kaupungin lukioissa. Opiskelijan osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen tavoitteena on välttää opintojen päällekkäisyyttä.

Kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa todetaan, että "muualla suoritettut peruskoulun jälkeiset opinnot voidaan lukea osaksi lukion oppimäärää". Liitteen 1 ehdotuksen mukaisesti opetussuunnitelmasta poistettaisiin rajausta peruskoulun jälkeen suoritetuista opinnoista. Pe-

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

rusteluna on se, että lukio-opiskelija on voinut jo peruskoulun aikana tutustua lukio-opintoihin ja suorittaa lukio-opintoja. Helsingin kaupungin lukioiden ohjaussuunnitelman 2021 (suomenkielinen jaosto 18.5.2021, § 10) mukaan ohjaus nähdään jo ennen lukio-opintoja alkavana jatkumona, joka muun muassa antaa peruskoulun oppilaalle mahdollisuuden tutustua lukio-opintoihin, lukion ainetarjontaan ja ainevalintoihin. Lisäksi opiskelija on voinut hankkia myös muuta lukion opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaavaa osaamista peruskoulun aikana.

Lukuun 5.2.5 lisättäisiin myös seuraava teksti, joka löytyy jo Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman Temaattiset opinnot: Aktiivipolku-oppiaineen kuvauksesta (suomenkielinen jaosto 18.5.2021, § 10):

"Oppiaineisiin suoraan liittyvä osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan osaksi oppiaineiden opintoja (esimerkiksi opintosuunnitelmaperusteinen taiteen perusopetus, vaihto-oppilasvuoden aikana suoritettavat opinnot). Vapaa-ajalla itsenäisesti hankitusta osaamisesta annetaan mahdollisuus osoittaa osaaminen näytöllä."

Lisäys selkiyttäisi osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen käytänteitä.

Muutos lukuun 5.3 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa 2021 todetaan seuraavaa: "Jos opiskelija on perusopetuksen päättymisen jälkeen suorittanut lukion oppimäärään soveltuvia opintoja, ne voidaan tunnustaa ja tunnustaa osaksi opintoja."

Myös luvusta 5.3 poistettaisiin rajausta perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Perustelut on esitetty aiemmin otsikon "Muutos lukuun 5.2.5 Osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen" yhteydessä.

Muutos lukuun 5.2.1 Numeroarvosanat ja suoritusmerkintä

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa 2021 todetaan nyt seuraavaa: "Opettaja antaa opiskelijan kesken olevasta opintojaksoista merkinnän O (osallistunut) ja tiedon suorituksesta puuttuvista osista. Opiskelijalla on oikeus täydentää kesken olevaa opintojaksoa seuraavan jakson ajan. Tämän jälkeen opettaja arvioi opintojakson numeroarvosanalla tai valinnaisen opintojakson merkinnällä S (suoritettu) tai H (hylätty)."

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

Lukion opetussuunnitelman perusteissa 2019 (Opetushallitus, 2019) todetaan numeroarvosanoista ja suoritusmerkinnöistä seuraavaa: "Opintojaksoihin sisältyvistä pakollisista opinnoista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista annetaan numeroarvosanat lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä (S = suoritettu, H = hylätty). Muista valinnaisista opinnoista voidaan antaa arvosanaksi paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla numeroarvosana tai suoritusmerkintä."

Helsingin kaupungin lukiot saivat määritellä lukiokohtaisissa opetussuunnitelmissaan, miten lukion valinnaiset opintojaksot arvioidaan: arvosanalla vai suoritusmerkinnällä. Kaupunkitasoisten valinnaisten opintojaksojen eli Projektio-pintojaksojen ja Kertausta abiturienteille - opintojaksojen kohdalla lukio voi joko itse määrittää arvioinnin tai aineryhmä oli määritellyt sen jo valmiiksi. Kaupungin opetussuunnitelmassa ei voida siis tarkentaa, että valinnaiset opintojaksot arvioidaan aina suoritusmerkinnällä. Ne tulee arvioida sen sijaan opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla arvosanalla tai suoritusmerkinnällä.

Uusi opintojakso korean B3-oppimäärään

Opetussuunnitelman vieraiden kielten oppiaineeseen lisättäisiin liitteen 2 mukainen Korean perustason alkeet 2 -opintojakso. Opintojakso johdettaisiin valtakunnallisen Lukion opetussuunnitelman perusteiden (Opetushallitus, 2019) Asian ja Afrikan kielten B3-oppimäärän Perustason alkeet 2 (2 op) -moduulista.

Lisäyksen taustalla on halu tarjota korean opiskelijoille mahdollisuus jatkaa alkeiden opiskelua toisen opintojakson verran. Tämä tarve on havaittu Helsingin kielilukiolla.

Kieliprofiilimerkintöjen lisäykset ja muutokset

Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019 (Opetushallitus, 2019) velvoittavat jokaisen opiskelijan tekemään kieliprofiilin lukio-opintojen aikana. Kieliprofiilin laatimisella on kaksi opetussuunnitelman perusteiden asettamaa päätavoitetta:

Lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 (Opetushallitus, 2019) mukaan kieliprofiilia työstetään vähintään näissä opintojaksoissa: RUA1, ENA1, VKA1, RUB11, RUA6, ENA6, VKA6 ja RUB15. Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa 2021 (suomenkielinen jaosto 18.5.2021, § 10) on kuitenkin päätetty, että Helsingissä kieliprofiilia työstetään kaikissa toisen kotimaisen ja vieraan kielen opintojaksoissa.

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa on kaksi erilaista kieliprofiilimerkintää. Opetussuunnitelman perusteiden määrittelemissä opintojaksoissa (RUA1, ENA1, VKA1, RUB11, RUA6, ENA6, VKA6 ja RUB15) käytetään alla olevaa ensimmäistä kieliprofiilimerkintää eli kirjausta perustetekstistä. Muissa Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman opintojaksoissa käytetään alla olevista kieliprofiilimerkinnöistä toista eli niin sanottua yhteistä kirjausta.

Kieliprofiilimerkintä 1 eli kirjaus perustetekstistä:

Kieliprofiili Helsingissä Lukio-opintojen aikana opiskelija laatii yhden kieliprofiilin. Kieliprofiilia laatiessa opiskelija oppii tunnistamaan ja tekemään näkyväksi taitojaan kaikissa osaamisissaan kielissä sekä pohtii vahvuuksiaan kielenopiskelijana ja kehittää kielenopiskelutaitojaan. Lisäksi opiskelija oppii arvioimaan kielitaitoaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon avulla.

Kieliprofiilimerkintä 2 eli yhteinen kirjaus:

Kieliprofiili Helsingissä

Lukio-opintojen aikana opiskelija laatii yhden kieliprofiilin. Kieliprofiilia laatiessa opiskelija oppii tunnistamaan ja tekemään näkyväksi taitojaan kaikissa osaamisissaan kielissä sekä pohtii vahvuuksiinsa kielenopiskelijana ja kehittää kielenopiskelutaitojaan. Lisäksi opiskelija oppii arvioimaan kielitaitoaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon avulla.

Kieliprofiilin työstäminen opintojaksossa

Opiskelija täydentää aloittamaansa kieliprofiilia joko pohtimalla itseään kielenopiskelijana, reflektoiden opintojakson aikana oppimaansa, arvioimalla kielitaitonsa kehittymistä kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon avulla, valitsemalla sinne näytteen/näytteet kielitaidostaan, liittämällä sinne todistuksen osaamisestaan tai muulla opintojakson alussa sovitulla tavalla.

Liitteen 2 mukaisesti opetussuunnitelmaan lisättäisiin nyt kieliprofiilimerkintä niihin vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen (ruotsi) opintojaksoihin, joista merkintä puuttuu tai joissa merkintä on väärä.

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F12922661800003009

Alv.nro

F102012566

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan
sivistystyön johtaja

- 1 LIITE 1: muutokset lukuun 5
- 2 LIITE 2: muutokset oppiaineisiin

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan
sivistystyön johtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 104 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Helsingin kaupunki

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus

Pöytäkirja

8 (8)

25.11.2021

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

---

Arja Kukkonen
lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 26.11.2021.

Postiosoite

PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite

Töysänkatu 2 D
Helsinki 51
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin

+358 9 310 8600

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI2922661800003009

Alv.nro

FI02012566